

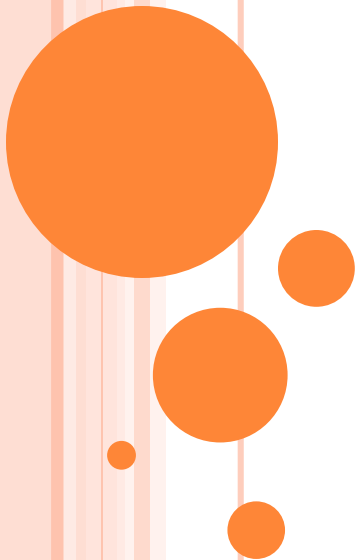
GYERMEKJÓLÉTI KÖZPONT AZ ISKOLÁBAN

**A DMJV Család-és Gyermekjóléti Központja
szerepe az óvodai és iskolai szociális munkában**

OROSZ IBOLYA AURÉLIA

Intézményvezető

2024. augusztus 28.

DMJV CSALÁD-ÉS GYERMEKJÓLÉTI KÖZPONTJA

- Intézményünk **3 szakmai feladat** ellátását biztosító egységet működtet:
- Család- és Gyermekjóléti Központot
- Család- és Gyermekjóléti Szolgálatot
- Átmeneti Gondozás Szakmai Egység
- **Székhely: 4027 Debrecen, Thomas Mann u. 2/A.**
- A szolgáltatást igénybevevő ellátottak számára nyitva álló helyiség:
- 4002 Debrecen, Pacikert u. 1.
- 4029 Debrecen, Víztorony u. 11. és 13.
- 4225 Debrecen, Felsőjózsvai u. 7.
- Családok Átmeneti Otthona : 4032 Debrecen, Böszörményi út 68,
4026 Debrecen, Mester u. 30.
- Gyermek Átmeneti Otthona : 4032 Debrecen, Böszörményi út 68. szám
- **Központi feladatokat még az alábbi szolgálatok esetében látunk el:**
- **Héra** Család- és Gyermekjóléti Szolgálat,
- **Forrás** Család- és Gyermekjóléti Szolgálat,
- Nyíradonyi Szociális és Gyermekjóléti Szolgáltatási Központ Család-és Gyermekjóléti Szolgálat **Hajdúsámsoni** Területi Iroda.

GYERMEKVÉDELEM A KÖZNEVELÉSSEN

- Előzmények:
- Új kihívások az óvodák és iskolák számára (gazdasági, politikai, társadalmi változások)
- Problémával küzdő gyermekek számának növekedése
- Leterhelt pedagógus társadalom

Megoldási alternatíva:

2018. szeptember 1-jétől sor került az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység bevezetésére valamennyi köznevelési intézményben

KI A SZOCIÁLIS SEGÍTŐ SZAKEMBER?

- Az óvodai és iskolai segítség a család- és gyermekjóléti központ egyik speciális szolgáltatása
- Az óvodai és iskolai szociális segítő a család- és gyermekjóléti központ alkalmazásában áll, ugyanakkor a munkavégzésének helye elsősorban a köznevelési intézmény
- Szakmai munkája során e két terület intézményeit köti össze
- A szakember tevékenységei: egyéni, csoportos, közösségi

A FELADATELLÁTÁS AKTUALITÁSA

- Társadalmi változások
- A szabályokat kevésbé ismerő gyermekek számának növekedése
- Az agresszió megjelenése fiatal korban
- Gyengülő szocializációs hatások
- Családi funkciók változása
- A klasszikus családmódel átalakulása
- Diszfunkcionális családok számának emelkedése
- Közösségi média, online jelenlét

A SZOLGÁLTATÁS CÉLJA

- A gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a **szociális segítő munka eszközeivel** támogatást nyújtani:
 - a köznevelési intézménybe járó gyermeknek
 - a gyermek családjának
 - a pedagógusoknak
 - az intézményben megjelenő egyéb szakembereknek
- A szociális segítés eszköztárával, módszertanával **segítse a problémák mérséklését**, megoldását, kompetenciahatárok betartásával **kiegészítse a nevelő-oktató munkát**, segítse a **gyermekek szocializációját**, javítsa az iskolai teljesítményüket

KERETSZÁMOK

Szakemberek száma	31 fő (jogszábaý szerint 1000 gyermek/1 segítõ)
Intézmények száma	149 intézmény és telephelyeik (õvodák, általános iskolák, középiskolák és kollégiumok)
Fenntartók száma	23
Prevenációs témakörök	185
Foglalkozások megtartása	66 intézményben, 63 alkalommal (2023-as adat)
Szülõcsoportok száma a központban	5 alkalommal, átlagosan 30 szülõ részvételével

KONKRÉT FELADATOK

- Beilleszkedés elősegítése
- Tanulmányi kötelezettség teljesítésének előmozdítása
- Kompetenciák fejlesztése
- Tanulmányi előmenetelhez, későbbi munkavállaláshoz kapcsolódó lehetőségek feltárása
- A tankötelezettség teljesítését akadályozó tényezők észlelése és feltárása
- A gyermek családjának segítése az óvodai/iskolai életet érintő kérdésekben, nevelési problémák esetén, illetve konfliktusok feloldásában
- Gyermek veszélyeztetettségének kiszűrése
- Prevenció
- Jelzőrendszer működtetése

FŐ CÉLKITŰZÉSEK

- Gyermek, tanuló, szülő, pedagógus részére történő adekvát szakmai segítségnyújtás (cél: képesek legyenek felismerni és jelezni a háttérben rejlő problémákat)
- A problémákat megelőző programok szervezése, működtetése
- Észlelő- és jelzőrendszer hatékony működésének segítése
- A gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése, megszüntetése
- A szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek helyzetét javító szolgáltatások nyújtása és lehetőségeik feltárása

NEHÉZSÉGEK, KIHÍVÁSOK, DILEMMÁK

- „Bújjon el a függöny mögé, nehogy megijedjenek a gyerekek!”
- „Van diplomád?”
- „Ez OKJ képzés?”
- „Üljön a portás mellé”
- „Jelzőrendszer? Sújgam be a szülőt?”
- „A szülők egymást verik, nem a gyereket. Miért küldjek jelzést? (igazgató)

VÁLTOZÁSOK A JELZŐRENDSZERI TEVÉKENYSÉGBEN

A Gyvt. 17. § (1) bekezdés szerint a jelzőrendszeri tagok kötelesek jelzéssel élni a gyermek veszélyeztetettsége esetén a gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó szolgáltatónál, hatósági eljárást kezdeményezni a gyermek bántalmazása, súlyos elhanyagolása, vagy egyéb más súlyos veszélyeztető ok fennállása, továbbá a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása esetén.

Ilyen jelzéssel és kezdeményezéssel **bármely állampolgár és a gyermekek érdekeit képviselő társadalmi szervezet is élhet.**

A jogszabályban meghatározott személyek, szolgáltatók, intézmények és hatóságok a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a veszélyeztetettség megelőzése és megszüntetése érdekében kötelesek egymással együttműködni és egymást kölcsönösen tájékoztatni.

KIEMELT VESZÉLYEZTETŐ OK

A „KIEMELT VESZÉLYEZTETŐ OK” fogalmának bevezetése - a Gyvt.17. § (2) bekezdés b) pontjában szereplő „SÚLYOS VESZÉLYEZTETŐ OK” fogalom mellett (Hatály: 2024. IX 1.)

Kiemelt veszélyeztető okra utaló körülmények:

- a gyermek szexuális bántalmazására utaló körülmények közül miniszteri rendeletben meghatározottak,
- a gyermek fizikai bántalmazására utaló körülmények közül miniszteri rendeletben meghatározottak,
- a gyermek elhanyagolására utaló körülmények közül miniszteri rendeletben meghatározottak és
- a gyermek által megkísérelt öngyilkosság, ha a gyermek még nem részesül egészségügyi ellátásban, gyermekjóléti alapellátásban vagy gyermekvédelmi szakellátásban, illetve pszichés megsegítésben.

KIEMELT VESZÉLYEZTETŐ OKRA UTALÓ KÖRÜLMÉNYEK MEGHATÁROZÁSA, FELISMERÉSE I.

1. A gyermek szexuális bántalmazására utaló körülmények:

- a gyermek testnyílásainak nem baleseti eredetű, külső behatás okozta sérülése,
- a tizennegyedik életévét be nem töltött gyermek várandóssága, ideértve azt az esetet is, amikor a tizennegyedik életévét betöltött várandós gyermek esetében megállapítható, hogy a születendő gyermek fogantatására a tizennegyedik életév betöltése előtt került sor,
- ha a gyermek vagy közeli hozzátartozója tizennyolcadik életévét betöltött személy által elkövetett szexuális abúzusról számol be.

2. A gyermek fizikai bántalmazására utaló körülmények közül a nem baleseti eredetű, az érintettek által elmondottakkal nem összeegyeztethető eredetű, külső behatás okozta:

- súlyos sérülés,
 - többszörös, különböző időben keletkezett, a gyógyulás különböző stádiumait mutató sérülés,
 - többszörös törések egyidejű jelenléte.
-

KIEMELT VESZÉLYEZTETŐ OKRA UTALÓ KÖRÜLMÉNYEK MEGHATÁROZÁSA, FELISMERÉSE II.

3. A gyermek elhanyagolására utaló körülmények:

- ha a gyermek törvényes képviselője a Gyvt. 130/A. § (3) bekezdésben foglaltak szerint kifejezetten megtagadja az együttműködést az egészségügyi alapellátást nyújtó szolgáltatóval – háziorvossal, házi gyermekorvossal, védőnővel –,
- kötelező védőoltás beadásának megtagadása,
- a gyermek súlyos fokú alultápláltsága, illetve a harmadik életévét be nem töltött gyermek esetében a gyermek egészségét veszélyeztető ellátatlansága.

4. A gyermek által megkísérelt öngyilkosság, ha a gyermek még nem részesül egészségügyi ellátásban, gyermekjóléti alapellátásban vagy gyermekvédelmi szakellátásban, illetve pszichés megsegítésben.

GYERMEKVÉDELMI JELZÉSSEL KAPCSOLATOS KÖTELEZETTSÉG MEGSZEGÉSE /BÜNTETŐJOGI FELELŐSSÉG

ÚJ SZANKCIÓ! MINDEN JELZŐRENDSZERI TAGRA VONATKOZIK!

Új tényállás bevezetése a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvényben, a „GYERMEKEK ÉRDEKÉT SÉRTŐ ÉS A CSALÁD ELLENI BÜNCSELEKMÉNYEK” fejezetbe!

A Gyermekvédelmi jelzéssel kapcsolatos kötelezettség megszegésének vétsége [Btk. 209/A. §].

„Aki a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 17. § (4a)-(4c) bekezdésében meghatározott, a gyermekek veszélyeztetettségével kapcsolatos kiemelt veszélyeztető okra utaló körülmény jelzésére vonatkozó kötelezettségét megszegi, vétség miatt **két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.**”

(Hatály: 2024.IX.1.)

MEGOLDÁSI LEHETŐSÉGEK

- **Edukáció:** szülők-gyermekek- pedagógusok
- **Szemléletformálás:** minden olyan szakember körében, akik gyermekekkel foglalkoznak (pedagógusok, iskolapszichológusok, iskolavédőnők, iskolaőrök)
- **Szakmai hálózat erősítése:** folyamatos és hatékony kommunikáció
- **Jelzőrendszeri tevékenység elősegítése:** konzultáció, aktív részvétel, visszacsatolás
- Szakmai eszköztár bővítése, jogszabályok folyamatos nyomonkövetése
- **SZOCIÁLIS ÁGAZATI PORTÁL** (szocialisportal.hu)

SZAKMAI TÁMOGATÁS

- DMJV CSALÁD-ÉS GYERMEKJÓLÉTI
KÖZPONTJA

52/ 411-133

52/447-724

csaladsegito@intezmeny.debrecen.hu

KÉSZELNLÉTI SZOLGÁLAT:

06 30 565 0638

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

